

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

ÁREA DE LINGUA E LITERATURA CASTELÁ

Cuarto Educación Primaria

Área de Lingua e Literatura Castelá

a) Introducción e contextualización.....	3
b) Contribución ao desenvolvemento das competencias clave	4
c) Concreción dos obxectivos para o curso.....	9
d) Concreción para cada estándar de aprendizaxe.	13
e) Concrecións metodolóxicas.	31
f) Materiais e recursos didácticos.....	32
g) Criterios de avaliación, cualificación e promoción do alumnado.....	33
h) Indicadores de logro para avaliar o proceso de ensino e a práctica docente.	35
k) Deseño da avaliación inicial e medidas individuais ou colectivas que se poidan adoptar como consecuencia dos seus resultados.	38
l) Medidas de atención á diversidade.....	39
m) Concreción dos elementos transversais que se traballan no curso.....	40
n) Mecanismos de revisión, avaliación e modificación das programacións	41
ñ) Anexo COVID-19	41
1. Aprendizaxes imprescindibles non acadadas no curso 2019-2020.....	42
2. Plan de reforzo.....	42
3. Metodoloxía para a actividade lectiva presencial, semipresencial e online.....	42

4º primaria . Disciplinas troncais. Área de Lingua castelá e literatura

a) INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

Os puntos recollidos nesta programación son os que aparecen como mínimos na Resolución 15 xullo 2016 (DOG 1 agosto), a excepción dos apartado i) e j) por ser específicos para a ESO

Esta programación foi realizada tendo en conta o Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia onde se establece a distribución horaria de catro sesións semanais desta área para o cuarto curso de primaria.

Levarase a cabo nas dúas aulas de cuarto curso de educación primaria do CPI de San Sadurniño, que constan de 20 alumnos/as (4ºA) e 19 alumnos/as (4ºB) . Na aula de 4ºA dous alumnos/as reciben apoio en P.T. e dous en A.L. e na aula de 4ºB reciben apoio de P.T. tres alumnos/as e dous alumnos en A.L.

Nesta etapa educativa o ensino da Lingua castelá e literatura debe achegar as ferramentas e os coñecementos necesarios par que o alumnado poida desenvolverse satisfactoriamente nos ámbitos privado e público, relacionados coas interaccións individuais e sociais cotiás propias da súa idade.

A lingua apréndese para falar, ler e escribir sobre emocións, afectos, aventuras, sobre o mundo. É o medio das relacións interpersoais e a porta ao acceso do coñecemento. Constitúe un potente instrumento para comprender, crear e/ou transformar o seu mundo.

A literatura, transmisora e ao tempo liberadora , incita á fantasía, á evocación de mundos, á creación, á reflexión crítica, referida tanto ao acceso a textos como á creación dos mesmos.

Esta área está estreitamente relacionada coa de lingua e literatura galega. Ambas teñen unha distribución de contidos similar e, aínda que cada unha ten as súas características propias, hai determinados aspectos que precisan traballarse de maneira parella, evitando a repetición de contidos teóricos

cun tratamento similar: estratexias de lectura, proceso de escritura, tipoloxía textual ou definición de termos lingüísticos. Do mesmo xeito é preciso utilizar unha mesma terminoloxía común en ambas linguas.

b) CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE

A competencia clave de **comunicación lingüística (CCL)** ou competencia comunicativa está estreitamente relacionada coas capacidades de comprender e expresarse oralmente e por escrito nun contexto de interacción comunicativa significativo e real para o alumnado. Desenvolver a competencia comunicativa permite decidir non só como usar a lingua, senón para qué, ónde e con quen usala. Dende este punto de vista reflexivo e funcional da aprendizaxe da lingua, contribúese ao desenvolvemento no alumnado dun saber integral, non segmentado, de coñecementos, destrezas e actitudes. A competencia clave de comunicación lingüística enténdese como o conxunto de coñecementos, destrezas e actitudes necesarios para o uso da lingua, como instrumento para expresión e comunicación, que posibilita a experiencia humana da realidade e o pensamento, en xeral.

A relación coa **competencia matemática e as competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT)** ven dada porque un bo desenvolvemento da actividade comunicativa favorece e axuda á mellora da adquisición de coñecementos. Unha axeitada comprensión lectora e a fluidez verbal son elementos importantes para a resolución de problemas matemáticos. A orde e a boa disposición nas diferentes formulacións de hipóteses, xeran unha mellor comunicación das experiencias.

A área contribúe ao desenvolvemento da **competencia dixital (CD)** por proporcionar coñecementos, destrezas para buscar, obter e tratar información, así como de utilizala de maneira crítica e sistemática, avaliando a súa pertinencia. En especial para a comprensión de esta información, a súa organización textual e o seu uso na expresión oral e escrita. A utilización de soportes electrónicos para a composición de textos, significa algo máis que un cambio de soporte, pois afecta ás operacións mesmas que interveñen no proceso de escritura (planificación, execución do texto, revisión, etc.) e que constitúen un dos contidos básicos desta área, cuestión que incide directamente na adquisición e mellora da competencia dixital. Ademais, os medios de comunicación dixitais que xorden continuamente implican un uso social e colaborativo da escritura, o que permite entender a aprendizaxe da lingua no marco de un verdadeiro intercambio comunicativo.

A **competencia de aprender a aprender (CAA)** conséguese na área de lingua castelá e literatura, entre outras, porque posibilita que o alumnado constrúa os seus coñecementos mediante a linguaxe, xestionando eficazmente a súa aprendizaxe y reflexionando criticamente sobre os fins e o

obxecto do mesmo. A aprendizaxe en equipo, en grupos heteroxéneos e a autonomía na aprendizaxe contribúen ao seu desenvolvemento. Da mesma maneira a autoavaliación e os procesos de pensamento favorecen no alumnado a posibilidade de avanzar, aprendendo dos erros e comunicando as súas experiencias.

Con relación á **competencia social e cívica (CSC)**, enténdese que é necesaria como base para unha boa comunicación, un bo uso dos códigos e usos lingüísticos. A linguaxe contribúe a construír unha imaxe do mundo, da personalidade, mediante o desenvolvemento da capacidade de expresar vivencias, opinións, emocións, sentimentos e ideas, e a regular a propia conduta proporcionando un equilibrio. A área de lingua castelá contribúe á comunicación con outras persoas, a comprender o que estas transmiten, a tomar contacto con distintas realidades e a asumir la propia expresión como modalidade fundamental de apertura ás demais persoas, facilitando así a integración social e cultural das persoas. Por outra banda, tamén se contribúe ao desenvolvemento desta competencia clave na medida en que unha educación lingüística satisfactoria valora todas as linguas como igualmente aptas e enriquecedoras para desempeñar as funcións de comunicación e de representación.

A lingua castelá, como instrumento de comunicación e creación do pensamento, contribúe á adquisición do **sentido de iniciativa e o espírito emprendedor(CSIEE)** na construción de estratexias, na toma de decisións, na comunicación de proxectos persoais e na base da autonomía persoal. A comunicación, verbal e non verbal, das diferentes linguas que se utilicen, contribuirán ao aumento da autoestima e desenvolvemento persoal, e garantirá unha adecuada interacción social.

Esta área contribúe ao desenvolvemento da **competencia conciencia y expresión cultural (CCEC)**na medida na que se converte en ferramenta fundamental para a realización, expresión creativa e apreciación das obras en distintos medios, como a música, as artes escénicas, a literatura e as artes plásticas. A lectura, comprensión e valoración das obras literarias contribúen ao desenvolvemento desta competencia, desenvolvendo a capacidade de percibir os recursos lingüísticos e literarios e o agrado pola lectura como actividade enriquecedora e de gozo, ao tempo que se propicia a la tendencia natural do ser humano ao xogo, o pracer, a liberdade, e a imaxinación creadora.

No seguinte cadro pode verse de xeito máis xeral o perfil competencial desta área:

BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR							
	CCL	CMCT	CSC	CAA	CSIEE	CD	CCEC

B1-1.							
B1-2.							
B1-3.							
B1-4..							
B1-5.							
B1-6.							
B1-7.							
B1-8.							
B1-9.							
B1-10.							
B1-11.							
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER	COMPETENCIAS CLAVE						
	CCL	CMCT	CSC	CAA	CSIEE	CD	CCEC
B2-1.							
B2-2.							
B2-3.							
B2-4.							

B2-5.							
B2-6.							
B2-7.							
B2-8.							
B2-9.							
B2-10.							
BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR	COMPETENCIAS CLAVE						
	CCL	CMCT	CSC	CAA	CSIEE	CD	CCEC
B3-1.							
B3-2.							
B3-3.							
B3-4.							
B3-5.							
B3-6.							
B3-7.							
B3-8.							
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA	COMPETENCIAS CLAVE						

	CCL	CMCT	CSC	CAA	CSIEE	CD	CCEC
B4-1.							
B4-2.							
B4-3.							
B4-4.							
B4-5.							
B4-6.							
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA	COMPETENCIAS CLAVE						
	CCL	CMCT	CSC	CAA	CSIEE	CD	CCEC
B5-1.							
B5-2.							
B5-3.							
B5-4.							
B5-5.							

c) CONCRECIÓN DOS OBXECTIVOS PARA O CURSO

OBXECTIVOS PARA O CURSO DE 4º DE PRIMARIA NA ÁREA DE LINGUA E LITERATURA CASELÁ
--

BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR
B1-1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, organizar o discurso, escoitar e incorporar as intervencións dos demais.
B1-2. Integrar e recoñecer a información verbal e non verbal nos discursos orais.
B1-3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións con vocabulario preciso e estrutura coherente.
B1-4. Comprender mensaxesorais e analazalas con sentido crítico.
B1-5. Ampliar o vocabulario para lograr unha expresión precisa utilizando o dicionario como recurso básico.
B1-6. Comprender o sentido global dos textos orais, recoñecendo as ideas principais e secundarias e identificando ideas ou valores non explícitos.
B1-7. Memorizar e reproducir textos breves e sinxelos próximos aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral que estudaron.
B1-8. Comprender textos orais segundo a súa tipoloxía: narrativos, descritivos, informativos, instrutivos, argumentativos, etc.
B1-9. Producir textos orais breves e sinxelos dos xéneros máis habituais e directamente relacionados coas actividades da aula, imitando modelos: narrativos, descritivos argumentativos, expositivos, instrutivos, informativos e persuasivos.
B1-10. Utilizar de forma efectiva el lenguaje oral para comunicarse y aprender siendo capaz de escuchar activamente, recoger datos pertinentes a los objetivos de comunicación, preguntar y repreguntar, participar en encuestas y entrevistas y expresar oralmente con claridad el propio juicio personal, de acuerdo a su edad.
B1-11. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias doutras persoas.
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER
B2-1. Ler en voz alta diferentes textos, con fluidez e entoación axeitada.
B2-2. Comprender distintos tipos de texto adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía correcta.
B2-3. Ler en silencio diferentes textos valorando o progreso na velocidade e a comprensión.
B2-4. Resumir un texto lidorefectindo a estrutura e destacando as ideas principais e secundarias.

B2-5. Utilizar estratexias para a comprensión de textos de diversa índole.
B2-6. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos.
B2-7. Utilizar textos científicos en diferentes soportes para recoller información, ampliar coñecementos e aplicalos en traballos persoais.
B2-8. Concentrarse en entender e interpretar o significado dos textos lidos.
B2-9. Utilizar as TIC de modo eficiente e responsable para a procura e tratamento da información.
B2-10. Levar a cabo o plan lector que de a resposta a unha planificación sistemática de mellora da eficacia lectora e fomenta o gusto pola lectura.
<i>BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR</i>
B3-1. Producir textos con intencións comunicativas con coherencia, respectando a súa estrutura e aplicando as regras ortográficas, coidando a caligrafía, a orde e a presentación.
B3-2. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión, e reescritura, utilizando esquemas e mapas conceptuais, aplicando estratexias de tratamento da información, redactando os seus textos con claridade, precisión e corrección, revisándoos para melloralos e avaliando, coa axuda de guías, as producións propias e alleas.
B3-3. Utilizar o dicionario como recurso para resolver dúbidas sobre a lingua, o uso ou a ortografía das palabras.
B3-4. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas da área.
B3-5. Buscar unha mellora progresiva no uso da lingua, explorando canles que desenvolvan a sensibilidade, a creatividade e a estética.
B3-6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuízos.
B3-7. Levar a cabo o plan de escritura que de resposta a unha planificación sistemática de mellora da eficacia escritora e fomenta a creatividade.
B3-8. Utilizar as TIC de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións.
<i>BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA</i>
B4-1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así como as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.

B4-2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.
B4-3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos.
B4-4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.
B4-5. Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe.
B4-6. Coñecer a variedade lingüística de España e do español como fonte de enriquecemento cultural. Mostrar respecto tanto cara ás linguas e dialectos que se falan en España, como cara ao español de América.
<i>BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA</i>
B5-1. Apreciar o valor dos textos literarios e utilizar a lectura como fonte de gozo e información e considerala como un medio de aprendizaxe e enriquecemento persoal de máxima importancia.
B5-2. Integrar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar, recoñecendo e interpretando algúns recursos da linguaxe literaria (metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras) e diferenciando as principais convencións formais dos xéneros.
B5-3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas.
B5-4. Producir, a partir de modelos dados, textos literarios en prosa ou en verso, con sentido estético e creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións, e fragmentos teatrais.
B5-5. Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade e de producións propias ou dos compañeiros, utilizando adecuadamente os recursos básicos dos intercambios orais e da técnica teatral.

d) CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE

ÁREA: LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO: CUARTO		
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Temporalización	Grao mínimo de consecución de cada estándar
BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR				
<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Estratexias e normas para o intercambio comunicativo: participación; exposición clara; escoita; respecto á quenda de palabra; entoación adecuada; respecto polos sentimentos, experiencias, ideas, opinións e coñecementos dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, escoitar. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.1.1. Expresa ideas, pensamentos, opinións, sentimentos con certa claridade. 	<ul style="list-style-type: none"> Todo o curso 	<ul style="list-style-type: none"> Exprésase con oracións ben construídas.
		<ul style="list-style-type: none"> LCB1.1.2. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas, participación respectuosa. 		<ul style="list-style-type: none"> Escoita e espera para intervir.
<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Recoñece a información verbal e non verbal dos discursos orais e integrala nas producións propias. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.2.1. Integra recursos verbais e non verbais para comunicarse nas interaccións orais, dándolle valor complementario a estes. 		<ul style="list-style-type: none"> Integra elementos verbais e non verbais no seu discurso. Utiliza o xesto para expresarse.
		<ul style="list-style-type: none"> LCB1.2.2. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación. 		<ul style="list-style-type: none"> Exprésase con corrección ao falar. Mellora nas súas dificultades de expresión oral.
<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Participación en situación 	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Expresarse con 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.3.1. Participa 		<ul style="list-style-type: none"> Participa con coherencia

ÁREA: LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO: CUARTO		
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Temporalización	Grao mínimo de consecución de cada estándar
de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando un discurso ordenado e coherente.	coherencia básica de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións.	activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situación de comunicación: <ul style="list-style-type: none"> - diálogos -exposicións orais segundo modelo e guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e comunicación. 		en diálogos e exposicións.
		<ul style="list-style-type: none"> LCB1.3.2. Participa activamente nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida. 		<ul style="list-style-type: none"> Coopera nos grupos.
<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Dedución das palabras polo contexto. Interese pola ampliación do vocabulario. Creación de redes semánticas sinxelas. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Facer hipóteses sobre o significado de palabras sinxelas a partir do seu contexto de uso. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse con progresiva precisión nos diferentes contextos de comunicación. LCB1.4.2. Diferencia polo contexto o significado de correspondencias fonema-grafía idénticas en textos 		<ul style="list-style-type: none"> Aplica o vocabulario traballado con precisión Diferencia palabras que se escriben con diferente grafía.

ÁREA: LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO: CUARTO		
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Temporalización	Grao mínimo de consecución de cada estándar
		significativos.		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Comprensión global e específica de textos orais de diversa tipoloxía atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Recoñecer o tema e as ideas principais dos textos orais sinxelos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.5.1. Comprende de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Comprende a idea principal dun texto.
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.5.2. Recoñece a tipoloxía de textos orais sinxelos de diversa tipoloxía atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos). 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recoñece diferentes tipos de texto.
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.5.3. Responde preguntas correspondentes á comprensión literal. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Comprende un texto al contestar preguntas sobre el.
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.5.4. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situación 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aplica o aprendido nos controis escritos e traballos diarios.

ÁREA: LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO: CUARTO		
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Temporalización	Grao mínimo de consecución de cada estándar
		de aprendizaxe individual ou colectiva.		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Reprodución de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Reproducir textos axeitados á súa idade, os seus gustos e intereses, utilizando con creatividade as distintas estratexias de comunicación oral. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.6.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recorda memorísticamente algún texto traballado (poesía, refrán)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Produción de textos orais de diversa tipoloxía segundo o seu formato e intención comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Producir textos orais breves e sinxelos dos xéneros máis habituais imitando modelos e adecuados ao seu nivel 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.7.1. Elabora, imitando modelos, textos orais breves e sinxelos atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos). 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Elabora un texto para a súa exposición oral.
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.7.2. Organiza o discurso axeitándose aos diferentes modos discursivos (narrar, expoñer, describir e dialogar) 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Adapta o seu discurso en función do tipo de texto.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.8. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.8. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar con atención, recoller datos, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.8.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recolle datos dentro dunha comunicación oral.

ÁREA: LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO: CUARTO		
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Temporalización	Grao mínimo de consecución de cada estándar
escoitar, recoller datos, preguntar	preguntar e repreguntar.	aprender: escoita, recollida de datos, pregunta e repregunta.		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.8. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar, recoller datos e preguntar. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.9. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de outras persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.9.1. Utiliza de xeito guiado os medios audiovisuais e dixitais para recoller información. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Utiliza as TIC para a recollida de datos.
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.9.2. Transforma en noticias feitos cotiás próximos á súa realidade, imitando modelos. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Elabora unha noticia de feitos cotiás.
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.9.3. Resume de forma global entrevistas, noticias e debates infantís procedentes dos medios de comunicación. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Resume un debate.
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Lectura, en silencio e en voz alta de distintos tipos de texto adecuados ao seu nivel. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Ler en voz alta e en silencio, diferentes textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.1.1. Le en silencio e en voz alta, sen dificultade e con certa expresividade, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Todo o curso 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Le diversos textos en voz alta e con certa expresividade.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Comprensión global e específica de distintos tipos de texto atendendo a forma da 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.2. 1. Distingue, de forma xeral, entre as diversas tipoloxías 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Comprende a mensaxe dun texto.

ÁREA: LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO: CUARTO		
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Temporalización	Grao mínimo de consecución de cada estándar
mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescriptivos).	como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía.	textuais en textos do ámbito escolar e social.		
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.2.2. Resume textos lidos, de diferente tipoloxía, adecuados a súa idade e reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais. 		<ul style="list-style-type: none"> Realiza resumos de diferentes tipos de textos.
<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Utilización de estratexias para a comprensión lectora de textos: consideración do título e das ilustracións. Identificación de palabras clave. Relectura. Anticipación de hipóteses de significado polo contexto. Recoñecemento básico da tipoloxía textual. Uso do dicionario. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Utilizar estratexias para a comprensión de textos sinxelos de diversa tipoloxía. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.3.1. Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións redundantes. 		<ul style="list-style-type: none"> Hipotetiza sobre o que pode acontecer lendo un título
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.3.2. Identifica as palabras clave dun texto. 		<ul style="list-style-type: none"> Localiza palabras clave.
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.3.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto. 		<ul style="list-style-type: none"> Apóiase dos coñecementos previos para chegar á comprensión dun texto.
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.3.4. Relaciona de xeito global, a información contida nos gráficos e ilustracións coa información que aparece no texto. 		<ul style="list-style-type: none"> Relaciona a información dun gráfico co texto (Naturais e Sociais)

ÁREA: LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO: CUARTO		
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Temporalización	Grao mínimo de consecución de cada estándar
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.3.5. Interpreta mapas conceptuais sinxelos. 	<ul style="list-style-type: none"> 2ª avaliación 3ª avaliación 	<ul style="list-style-type: none"> Sabe ler un mapa conceptual.
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.3.6. Iníciase na utilización autónoma do dicionario en distintos soportes, no seu traballo escolar. 	<ul style="list-style-type: none"> Todo o curso 	<ul style="list-style-type: none"> Localiza palabras no dicionario.
<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Gusto pola lectura. B2.5. Selección de libros segundo o gusto persoal. B2.6. Lectura dos libros establecidos no Plan lector. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.4.1. Dedicar un tempo semanal para a lectura voluntaria de diferentes textos. 		<ul style="list-style-type: none"> Interésase pola lectura.
<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Lectura dos libros establecidos no Plan lector. B2.7. Uso da biblioteca para a procura de información e utilización da mesma como fonte de aprendizaxe e de lecer. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.5. Utilizar fontes e soportes existentes na biblioteca para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicalos en traballos persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.1. Consulta biblioteca, de xeito guiado, de diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información para realizar traballos individuais ou en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> 2ª avaliación 3ª avaliación 	<ul style="list-style-type: none"> Localiza información nunha biblioteca.
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.2. Localiza na biblioteca de aula e centro lecturas axeitadas ao seu gusto persoal e intereses, aplicando as normas 	<ul style="list-style-type: none"> 2ª avaliación 3ª avaliación 	<ul style="list-style-type: none"> Busca lecturas do seu interese na biblioteca de aula.

ÁREA: LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO: CUARTO		
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Temporalización	Grao mínimo de consecución de cada estándar
		básicas de funcionamento da mesma.		
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.3. Identifica o argumento de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora e xénero. 	<ul style="list-style-type: none"> 3ª avaliación 	<ul style="list-style-type: none"> Localiza referencias bibliográficas.
<ul style="list-style-type: none"> B2.8. Iniciación á creación da biblioteca persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Mostra interese por manter unha biblioteca propia. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.6.1. Coida, conserva e organiza os seus libros. 	<ul style="list-style-type: none"> Todo o curso 	<ul style="list-style-type: none"> Coida os libros.
<ul style="list-style-type: none"> B2.9. Identificación e valoración crítica das mensaxes e valores transmitidos polo texto. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Identifica a estrutura organizativa de diferentes textos lidos, centrándose na interpretación do seu significado. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.7.1. Diferenza entre información e publicidade. 	<ul style="list-style-type: none"> 1ª avaliación 	<ul style="list-style-type: none"> Escoita unha gravación e diferenza a publicidade
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.7.2. Formula hipótese sobre a finalidade de textos de tipoloxía evidente a partir da súa estrutura e dos elementos lingüísticos e non lingüísticos. 	<ul style="list-style-type: none"> 2ª avaliación 3ª avaliación 	<ul style="list-style-type: none"> Fai hipóteses sobre un texto.
<ul style="list-style-type: none"> B2.10. Utilización guiada das Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.8. Utilizar as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.10.1. Utiliza as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información. 	<ul style="list-style-type: none"> Todo o curso 	<ul style="list-style-type: none"> Utiliza as TIC para a busca de información.

ÁREA: LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO: CUARTO		
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Temporalización	Grao mínimo de consecución de cada estándar
BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Producción de textos para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades. ▪ B3.2. Cohesión do texto: mantemento do tempo verbal, puntuación. ▪ B3.3. Aplicación das normas ortográficas. Acentuación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Producir textos segundo un modelo con diferentes intencións comunicativas, aplicando as regras ortográficas e coidando a caligrafía, orde e presentación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos sinxelo do ámbito escolar e social: atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos) diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, contos, folletos informativos, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, receitas, instrucións, normas.... 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Todo o curso 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Utiliza diferentes soportes de escritura.
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.1.2. Escribe textos, organizando as ideas utilizando elementos de cohesión básicos e respectando as normas gramaticais e ortográficas básicas. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ten en conta as regras ortográficas que coñecendo escribe.

ÁREA: LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO: CUARTO		
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Temporalización	Grao mínimo de consecución de cada estándar
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.1.3. Elabora e presenta, de forma guiada, un informe sinxelo, utilizando soporte papel e informático sobre tarefas ou proxectos realizados. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Presenta un informe.
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.1.4. Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza: evitando riscos, inclinación de liñas etc. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Presenta os traballos con caligrafía lexible e limpos.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Valoración da propia produción escrita, así como da produción escrita dos seus compañeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Valorar a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.2.1. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Respecta as producións dos compañeiros.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Valoración da propia produción escrita, así como da produción escrita dos seus compañeiros. ▪ B3.6. Realización de ditados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3 Buscar unha mellora progresiva no uso da lingua escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.3.1. Pon interese e esfórzase por escribir correctamente ▪ LCB3.3.2. Reproduce textos ditados. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Esfórzase na escrita. ▪ Reproduce aspectos traballados nos ditados.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Normas e estratexias para a produción de textos: planificación (función, destinatario, xeración de ideas, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.4.1. Emprega, de xeito guiado e segundo modelos, estratexias de planificación, 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Emprega diferentes pasos para elaborar un texto.

ÁREA: LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO: CUARTO		
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Temporalización	Grao mínimo de consecución de cada estándar
estrutura...) ■ B3.8. Textualización en frases con secuencia lineal. ■ B3.9. Revisión e mellora do texto.	planificación, textualización, revisión e reescritura.	textualización e revisión do texto.		■ Escribe unha carta seguindo unha estrutura.
		■ LCB3.4.2. Utiliza, para escribir textos sinxelos, borradores que amosan: a xeración e selección de ideas, a revisión ortográfica e a secuencia coherente do escrito.		
■ B3.10. Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómic.	■ B3.5. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas do seu interese.	■ LCB3.5.1. Elabora gráficas sinxelas a partir de datos obtidos de forma guiada.		■ Rexistra as faltas de asistencia do alumnado na táboa de dobre entrada.
		■ LCB3.5.2. Elabora con creatividade textos breves do seu interese: contos, anuncios, rimas, cancións, cómic, carteis, ilustrándoos para facilitar a súa comprensión ou mellorar a súa presentación.	■ Redacta textos orixinais (carta, cartel para a porta de clase)	
■ B3.11. Uso da linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	■ B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuízos.	■ LCB3.6.1. Exprésase por escrito, utilizando de xeito habitual, unha linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas.	■ Coida a linguaxe escrita de estereotipos.	

ÁREA: LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO: CUARTO		
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Temporalización	Grao mínimo de consecución de cada estándar
<ul style="list-style-type: none"> B3.12. Utilización guiada das Tecnoloxías da Información e da Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.7. Utilizar as Tecnoloxías da Información e da Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.7.1. Usa con axuda Internet e as Tecnoloxías da Información e da Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, buscar imaxes, crear táboas e gráficas etc. 		<ul style="list-style-type: none"> Busca datos sobre textos traballados na clase: realidade ou fantasía, nome do autor.
<ul style="list-style-type: none"> B3.13. Producción de textos segundo Plan de escritura do centro 	<ul style="list-style-type: none"> B3.8. Escribir os textos establecidos no Plan de escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.8.1. Produce os textos establecidos no plan de escritura axeitados á súa idade e nivel. 		<ul style="list-style-type: none"> Amosa interese polas recomendación de lectura propias para a súa idade.
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA				
<ul style="list-style-type: none"> B4.1. A palabra. A sílaba. Ditongos e hiatos. B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación (nome, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, pronomes e artigos). Características e uso de cada clase de palabra. B4.3 Conxugación dos verbos 	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así como as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.1.1. Coñece e recoñece as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados. 	<ul style="list-style-type: none"> 2ª avaliación 3ª avaliación 	<ul style="list-style-type: none"> Recoñece aspectos gramaticais da lingua (ver libro de texto por trimestre).
		<ul style="list-style-type: none"> LCB4.1.2. Utiliza con corrección os tempos simples e compostos nas 	<ul style="list-style-type: none"> 3ª avaliación 	<ul style="list-style-type: none"> Utiliza as formas verbais.

ÁREA: LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO: CUARTO		
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Temporalización	Grao mínimo de consecución de cada estándar
regulares e irregulares máis frecuentes.		formas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo dos verbos ao producir textos orais e escritos.		
		<ul style="list-style-type: none"> LCB4.1.3. Diferenza familias de palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> 2ª avaliación 	<ul style="list-style-type: none"> Familias de palabras.
<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación (nome, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, pronomes e artigos). Características e uso de cada clase de palabra. B4.4. Vocabulario. Frases feitas. Formación de substantivos, adxectivos e verbos. Recursos derivativos: prefixos e sufixos na formación de nomes, adxectivos e verbos. B4.5. Recoñecemento e observación reflexiva dos constituíntes oracionais: a oración simple, suxeito e predicado. B4.6. Recoñecemento e uso 	<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.2.1. Coñece, recoñece e usa sinónimos, antónimos, polisémicos ou frases feitas na expresión oral e escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> 1ª avaliación 	<ul style="list-style-type: none"> Diferenza sinónimas, antónimas e polisémicas.
		<ul style="list-style-type: none"> LCB4.2.2. Recoñece prefixos e sufixos e é capaz de crear palabras derivadas. 	<ul style="list-style-type: none"> 2ª avaliación 	<ul style="list-style-type: none"> Forma palabras derivadas
		<ul style="list-style-type: none"> LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> 3ª avaliación 	<ul style="list-style-type: none"> Clasifica palabras nun texto.
		<ul style="list-style-type: none"> LCB4.2.4. Utiliza diversos conectores básicos entre oracións ao producir textos orais e escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> 3ª avaliación 	<ul style="list-style-type: none"> Utiliza conectores nos seus textos escritos.
		<ul style="list-style-type: none"> LCB4.2.5. Recoñece a 	<ul style="list-style-type: none"> 1ª avaliación 	<ul style="list-style-type: none"> Diferenza suxeito e

ÁREA: LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO: CUARTO		
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Temporalización	Grao mínimo de consecución de cada estándar
dalgúns conectores textuais básicos.		oración simple, distingue suxeito e predicado.		predicado nunha oración simple.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.7. Uso eficaz do dicionario para ampliación de vocabulario e como consulta ortográfica e gramatical. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.3.1. Iníciase no coñecemento da estrutura do dicionario e no seu uso para buscar o significado de diferentes tipos palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2ª avaliación ▪ 3ª avaliación 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Amplía o seu vocabulario.
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.3.2. Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Todo o curso 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Selecciona a acepción correcta dunha palabra polo contexto.
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.3.3. Utiliza as normas ortográficas básicas nas súas producións escritas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Todo o curso 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aplica as normas ortográficas traballadas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.8. Clases de nomes: comúns, propios, individuais, colectivos, concretos e abstractos. ▪ B4.9. Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía. Regras de acentuación. Signos de puntuación. ▪ B4.10. As relacións gramaticais Recoñecemento e explicación 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.4.1. Utiliza as diferentes clases de palabras para elaborar o discurso. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Todo o curso 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Utiliza diferentes clases de palabras.
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.4.2. Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e de número na expresión oral e escrita. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Respecta a concordancia xénero e número.

ÁREA: LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO: CUARTO		
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Temporalización	Grao mínimo de consecución de cada estándar
reflexiva das relacións que se establecen entre o substantivo e o resto dos compoñentes do grupo nominal.		<ul style="list-style-type: none"> LCB4.4.3. Aplica as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto. 		<ul style="list-style-type: none"> Clasifica a palabras polo se.cento
		<ul style="list-style-type: none"> LCB4.4.4. Usa os signos de puntuación ao producir textos escritos. 		<ul style="list-style-type: none"> Utiliza signos de puntuación.
		<ul style="list-style-type: none"> LCB4.4.5. Aplica as normas de uso da til nos seus textos escritos. 		<ul style="list-style-type: none"> Aplica progresivamente o uso da til.
		<ul style="list-style-type: none"> LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias. 		<ul style="list-style-type: none"> Escribe oracións cunha sintaxe correcta.
<ul style="list-style-type: none"> B4.11. Utilización de material multimedia educativo e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.5. Utilizar programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade como apoio e reforzo da aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> 2ª avaliación 3ª avaliación 	<ul style="list-style-type: none"> Reforza aprendizaxes por medio das TIC.
<ul style="list-style-type: none"> B4.12. Valoración da diversidade da lingua na nosa comunidade autónoma. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.6. Valorar a variedade lingüística de España e do español como fonte de enriquecemento cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.6.1. Valora a variedade lingüística de España. 	<ul style="list-style-type: none"> 1ª avaliación 	<ul style="list-style-type: none"> Recoñecer diferentes linguas que se falan en España.

ÁREA: LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO: CUARTO		
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Temporalización	Grao mínimo de consecución de cada estándar
<ul style="list-style-type: none"> B4.13. Identificación das similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.7. Comparar aspectos básicos das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.7.1. Compara aspectos (gráficos, sintácticos e léxicos) das linguas que coñece. 		<ul style="list-style-type: none"> Compara as linguas de España.
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA				
<ul style="list-style-type: none"> B5.1. Valoración dos textos literarios como vehículo de comunicación e como fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas e como gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB 5.1.1. Valora de forma global, as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos. 	<ul style="list-style-type: none"> 1ª avaliación 2ª avaliación 	<ul style="list-style-type: none"> Valora os diferentes textos literarios.
<ul style="list-style-type: none"> B5.2. Lectura guiada de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. B5.3. Lectura comentada de poemas, relatos e obras teatrais. B5.4. Identificación de recursos literarios B5.5. Distinción entre conto e lenda. Coñecemento de lendas españolas e doutros países. 	<ul style="list-style-type: none"> B5.2. Integrar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos básicos da linguaxe literaria e diferenza das principais convencións formais dos xéneros. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB 5.2.1. Realiza lecturas guiadas e comentadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. LCB 5.2.2. Interpreta, intuitivamente, a linguaxe figurada en textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> Todo o curso 1ª avaliación 3ª avaliación 	<ul style="list-style-type: none"> Amosa interese pola lectura na hora de ler Interpreta as metáforas.
<ul style="list-style-type: none"> B5.4. Identificación de recursos 	<ul style="list-style-type: none"> B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición 	<ul style="list-style-type: none"> LCB 5.3.1. Distingue algúns recursos retóricos 	<ul style="list-style-type: none"> 2ª avaliación 	<ul style="list-style-type: none"> Distingue algúns recursos

ÁREA: LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO: CUARTO		
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Temporalización	Grao mínimo de consecución de cada estándar
literarios.	oral: poemas, cancións, contos, refráns e adiviñas.	básicos propios dos poemas		propios dos poemas.
		<ul style="list-style-type: none"> LCB 5.3.1. Utiliza, de xeito guiado, comparacións, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> 2ª avaliación 	<ul style="list-style-type: none"> Utiliza comparacións.
<ul style="list-style-type: none"> B5.6. Creación de textos literarios en prosa ou en verso, valorando o sentido estético e a creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións e teatro. 	<ul style="list-style-type: none"> B5.4. Producir a partir de modelos dados textos literarios en prosa ou en verso, con sentido estético e creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións e fragmentos teatrais. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB 5.4.1. Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados. 	<ul style="list-style-type: none"> 3ª avaliación 	<ul style="list-style-type: none"> Crea un pequeno texto literario: poema.
<ul style="list-style-type: none"> B5.7. Comprensión, memorización e recitado de poemas co ritmo, entoación e dicción adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> B5.5. Reproducir textos literarios breves e sinxelos e adaptados á idade. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB 5.5.1. Memoriza e reproduce sinxelos textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións. 	<ul style="list-style-type: none"> Todo o curso 	<ul style="list-style-type: none"> Memoriza refráns
<ul style="list-style-type: none"> B5.8. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> B5.6. Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB 5.6.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> 3ª avaliación 	<ul style="list-style-type: none"> Dramatiza un texto literario.
<ul style="list-style-type: none"> B5.9. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, 	<ul style="list-style-type: none"> B5.7. Valorar a literatura en calquera lingua, 	<ul style="list-style-type: none"> LCB 5.7.1. Valora a literatura en calquera 	<ul style="list-style-type: none"> Todo o curso 	<ul style="list-style-type: none"> Valora as linguas como medio de comunicación.

ÁREA: LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO: CUARTO		
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Temporalización	Grao mínimo de consecución de cada estándar
minoritaria ou minorizada) como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	lingua como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.		
Procedementos e instrumentos de avaliación:		<ul style="list-style-type: none"> • Cadernos e traballos escritos, rexistrando na axenda da mestra. • Probas escritas, en referencia aos estándares que se avalían (segundo os modelos que se facilitan pola editorial) 		

e) CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS

A metodoloxía partirá dos coñecementos previos e dos intereses do alumnado, tendo en conta os diferentes ritmos de aprendizaxe. Buscarase que sexan eles os que expoñan nun primeiro momento os coñecementos que teñen acerca do que se vai a traballar.

A utilización das TIC será habitual.

As unidades comezan cunha situación de escoita e comunicación oral, apoiándose nos CD. A continuación preséntase unha lectura cunhas preguntas de comprensión. Máis adiante aparece a teoría e os exercicios de vocabulario, gramática e ortografía. Finalmente propónse a realización dun determinado tipo de texto.

Os elementos comúns que vaimos atopando nas linguas galega e castelá deberán servir como reforzo.

f) MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS QUE SE VAIAN UTILIZAR

- Potenciarase a variedade de materiais e recursos, considerando especialmente a integración das TIC.
- Aula de informática para busca de información colectiva.
- Biblioteca do centro: libros, xornais, revistas.
- Libro de texto “Lengua” da editorial Santillana, dividido nas seguintes unidades:
 - Tema 1: En la montaña
 - Tema 2: Como pez en el agua
 - Tema 3: Una excursión
 - Tema 4: Somos vecinos
 - Tema 5: ¡Estamos bien!
 - Tema 6: Preparados, listos...¡ya!
 - Tema 7: Entre todos
 - Tema 8: Nos ponemos el delantal
 - Tema 9: ¡Que empiece la fiesta!
 - Tema 10: ¡Qué aventura!
 - Tema 11: De compras
 - Tema 12: En el laboratorio

- Tema 13: ¿Adónde vamos?
- Tema 14: ¡Cuántotiempo!
- Tema 15: Cumplimos las normas.
- Material proporcionado pola editorial: CD, Fichas de reforzo, ampliación, modelos para valoración de contidos, ...
- Edilim para o reforzo de certos contidos.
- Fichas complementarias ou de reforzo.
- Cadernos do alumnado.
- Material que aporte o alumnado como resultado da súa indagación e busca de información

g) CRITERIOS SOBRE AVALIACIÓN, CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN DO ALUMNADO

CRITERIOS E CUALIFICACIÓN

A avaliación apoiarase nos seguintes aspectos:

- Os criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe avaliábeis curriculares son as referencias para a avaliación do grao de adquisición das competencias e dos obxectivos curriculares.
- A avaliación será continua e global no conxunto das áreas.
- A avaliación continua permitirá detectar se o progreso dun alumno ou alumna non é adecuado e establecer medidas de reforzo educativo, dirixidas a garantir a adquisición das competencias imprescindibles para continuar o proceso educativo.
- Avaliaranse tanto as aprendizaxes do alumnado como os procesos de ensinanza e a práctica docente, para o que se establecerán indicadores de logro nas programacións docentes.
- As condicións de realización de todas as avaliacións estarán adaptadas ás necesidades do alumnado con necesidades específicas de apoio educativo. No grupo hai alumnado con dificultades de comprensión que necesitarán dun tempo extra para a realización de certas probas.

PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN	INSTRUMENTOS E ESTRATEXIAS PARA A AVALIACIÓN	SISTEMAS DE CUALIFICACIÓN
<ul style="list-style-type: none">• Observación directa do traballo diario.• Análise e valoración de tarefas especialmente creadas para a avaliación.	<ul style="list-style-type: none">• Observación directa con rexistro mediante anotacións na axenda da mestra.• Probas de avaliación.• Revisión de cadernos e traballos	<ul style="list-style-type: none">• Nas probas de avaliación de contidos, informarase ao alumnado do valor de cada actividade, sendo a cualificación máxima da proba de 10 puntos (o 75% que se cita máis adiante)• Os contidos correspondentes ao Bloque 1, ademais dos apartados do Bloque 2 B2.1.1, e B2.10.1, Bloque 3 B3.3.1 e Bloque 4 B4.3.3 valoraranse en cada unha das avaliacións cun 25%, mentres que os outros contarán cun 75% (probas escritas)

PROMOCIÓN DO ALUMNADO

Tal e como se recolle no artigo 13 do currículo de educación primaria para Galicia:

*“1.O alumno ou a alumna accederá ao curso ou á etapa seguinte sempre que se considere que logrou os **obxectivos que correspondan ao curso realizado ou os obxectivos da etapa, e que alcanzou o grao de adquisición das competencias correspondentes. De non ser así, poderá repetir unha soa vez durante a etapa, cun plan específico de reforzo ou recuperación e apoio, que será organizado polos centros docentes de acordo co que estableza a consellería competente en materia educativa.***

*A **repetición** considerárase unha **medida de carácter excepcional** e tomarase tras esgotar o resto das **medidas ordinarias de reforzo e apoio** para resolver as dificultades de aprendizaxe do alumnado.*

*2. O **equipo docente** adoptará as decisións correspondentes sobre a **promoción** do alumnado tomando especialmente en consideración a información e o criterio do **profesorado titor.**”*

- Ao finalizar cada un dos trimestres realizarase unha avaliación, onde se acordará a nota redondeando á centésima máis próxima: IN(1, 2 ,3 ou 4) / SU (5) / BE(6) / NT (7, 8) / SB (9, 10). Será na terceira avaliación cando se tome a decisión pola promoción do alumnado.

h) INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO APRENDIZAXE E A PRÁCTICA DOCENTE

- Seguindo coa avaliación na educación primaria avaliaranse tanto as aprendizaxes do alumnado como os procesos de ensinanza e a práctica docente, para o que establecerán os seguintes indicadores de logro:

1- ORGANIZACIÓN DA AULA, CLIMA ESCOLAR E A INTERACCIÓN ENTRE O ALUMNADO , ASÍ COMO A RELACIÓN ENTRE PROFESORADO-ALLUMNADO					
	Moi satisfactorio	Bastante satisfactorio	Suficiente	Pouco satisfactorio	Nada satisfactorio
1.1 Grao de valoración da organización da aula e do clima escolar					
1.2 Grao de valoración da interacción entre o alumnado.					
1.3. Grao de valoración de relación entre o profesorado e o alumnado					
2- A COORDINACIÓN ENTRE OS PROFESIONAIS DUN MESMO CICLO E A COHERENCIA ENTRE OS CICLOS					
	Moi satisfactorio	Bastante satisfactorio	Suficiente	Pouco satisfactorio	Nada satisfactorio
2.1 Valoración da coordinación entre os mestres do mesmo ciclo					
2.2 Valoración da coordinación entre os mestres do mesmo nivel.					
2.3 Valoración da coordinación entre os mestres dos outros ciclos					
3- A REGULARIDADE E CALIDADE DA RELACIÓN COS PAIS, NAIS E TITORES LEGALES E A PARTICIPACIÓN DESTES NO PROCESO DE APRENDIZAXE DAS SÚAS FILLAS E DOS SEUS FILLOS.					
	Moi satisfactorio	Bastante satisfactorio	Suficiente	Pouco satisfactorio	Nada satisfactorio
3.1 Grao de valoración da relación cos pais, nais ...					
3.2 Grao de valoración da participación dos pais no proceso de aprendizaxe dos seus fillos.					
3.3 Grado de valoración da solicitude titorías por parte das familias .					
3.4 Grado de valoración da asistencia as reunións convocadas.					

4- A ADECUACIÓN DA PROPOSTA PEDAGÓXICA E DA PROPIA PLANIFICACIÓN					
	Moi satisfactorio	Bastante satisfactorio	Suficiente	Pouco satisfactorio	Nada satisfactorio
4.1 Incidencia da avaliación inicial nos obxectivos e contidos programados.					
4.2 Adecuación dos obxectivos programados..					
4.3 Adecuación dos contidos curriculares seleccionados.					
4.4 Adecuación dos criterios de avaliación.					
4.5 Desenvolvemento da programación acorde co previsto.					
4.6 Adecuación das estratexias de ensino/aprendizaxe aplicadas ao grupo.					
4.7 Adecuación da metodoloxía.					
4.8 Adecuación da organización dos espazos en función do grupo clase.					
4.9 Adecuación , idoneidade e suficiencia dos materiais empregados.					
4.10 Elaboración de materiais curriculares polo equipo docente.					
4.11 Grado de desenvolvemento das actividades propostas na Programación Docente					
4.12 Programación de actividades axeitadas as características dos alumnos,					
4.13 Uso de recursos do centro.					
4.14 Uso das novas tecnoloxías					
5. A ADECUACIÓN DA PROPOSTA METODOLÓXICA NA CONTRIBUCIÓN DAS COMPETENCIAS CLAVE.					
	Moi satisfactorio	Bastante satisfactorio	Suficiente	Pouco satisfactorio	Nada satisfactorio
5.1 Grado de adecuación da proposta metodolóxica.					
5.2 Grado de contribución á consecución das competencias clave.					

k) DESEÑO DA AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS INDIVIDUAIS E COLECTIVAS QUE SE POIDAN ADOPTAR COMO CONSECUCENCIA DOS SEUS RESULTADOS

Dentro do material didáctico que aporta a editorial Santillana están as probas escritas de avaliación inicial, para realizar durante as primeiras semanas de clase, sempre que se considere pertinente. Debido á súa extensión realizaranse en dúas ou tres sesións.

Os resultados globais desta proba de avaliación inicial serán a base para poder partir ao inicio do curso co grupo de alumnos que o forman, incidindo en aspectos que puideran quedar esquecidos e que xa deberían estar afianzados.

En caso de que algunha proba resultase excesivamente por debaixo da media da clase habería que plantexarlle un repaso de contidos a ese alumno concreto ou solicitar apoio.

I) MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Dentro do artigo 15 atopamos

*“5. A intervención educativa debe ter en conta como principio a **diversidade do alumnado**, entendendo que deste xeito se garante o desenvolvemento de todo el e mais unha **atención personalizada** en función das necesidades de cadaquén.*

*6. Prestaráselle especial atención durante a etapa á **atención personalizada dos alumnos e das alumnas**, á realización de **diagnósticos precoces** e ao establecemento de **mecanismos de reforzo** para lograr o éxito escolar.*

*7. Os **mecanismos de reforzo**, que deberán poñerse en práctica tan pronto como se detecten dificultades de aprendizaxe, poderán ser tanto **organizativos** como **curriculares**. Entre estas medidas poderán considerarse o **apoio no grupo ordinario**, os **agrupamentos flexibles** ou as **adaptacións do currículo**.*

Dentro das clases hai alumnos/as que xa viñan recibindo apoio dentro da aula, polo que comezaron o curso continuando co mesmo por parte da mestra de PT. Dentro da aula reciben apoio por parte de PT nesta materia concreta.

O material da clase conta con fichas de reforzo e de ampliación que serán utilizadas sempre que se considere necesario.

m) CONCRECIÓN DOS ELEMENTOS TRANSVERSAIS QUE SE TRABALLAN NO CURSO

<i>ELEMENTOS TRANSVERSAIS</i>	<i>CONCRECIÓN</i>
CL Comprensión lectora	En cada sesión. Fundamental o entendemento do que se le para poder expresalo despois e realizar as actividades.
EOE Expresión oral e escrita	En cada sesión. Expresar o entendemento do traballado.
CA Comunicación audiovisual	Ao longo de cada trimestre. Mediante a utilización de vídeo para reforzar en complementar os contidos.
TIC Tecnoloxías da información e da comunicación	Ao longo de cada trimestre. Para busca de información, reforzo de contidos traballados.
EMP Emprendemento	Ao longo de cada trimestre. Buscando maneiras de solucionar os problemas.
EC Educación cívica	En cada sesión. Tanto na clase como nas saídas amosando respecto polos outros.
PV Prevención da violencia	Ao longo de cada trimestre. Buscando unha solución pacífica de conflitos, sen discriminacións por razón de xénero ou racismo.
EV Educación e seguridade viaria	Ao longo de cada trimestre. Cando se realicen as actividades complementarias e extraescolares, e teñamos que saír do recinto escolar.

n) MECANISMOS DE REVISIÓN, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DA PROGRAMACIÓN

Esta programación considérase aberta e flexible, como elemento vivo dentro do proceso de ensinanza-aprendizaxe que se realiza na aula de 4º curso do CPI de San Sadurniño durante o curso 2020-2021.

Será susceptible de modificación en calquera momento do proceso para adaptarse ao ritmo de aprendizaxe do alumnado concreto que conforma o grupo clase, por ampliación ou redución de contidos.

Ao finalizar cada trimestre revisárase e avaliarase a propia programación cubrindo a táboa seguinte, na que o 1 indica o menor grao de cumprimento co item que representa.

REVISIÓN TRIMESTRAL E AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN	-		+	
	1	2	3	4
1. Adecuación do deseño das unidades didácticas, temas ou proxectos a partir dos elementos do currículo.				
2. Adecuación da secuenciación e da temporalización das unidades didácticas / temas / proxectos.				
3. O desenvolvemento da programación respondeu á secuenciación e a temporalización previstas.				
4. Adecuación da secuenciación dos estándares para cada unha das unidades, temas ou proxectos.				
5. Adecuación do grao mínimo de consecución fixado para cada estándar.				
6. Asignación a cada estándar do peso correspondente na cualificación.				

7. Vinculación de cada estándar a un ou varios instrumentos para a súa avaliación.				
8. Asociación de cada estándar cos elementos transversais a desenvolver.				
9. Adecuación da secuencia de traballo na aula.				
10. Adecuación dos materiais didácticos utilizados.				
11. Adecuación do libro de texto (no caso de que se use).				
12. Adecuación do plan de avaliación inicial deseñado, incluídas as consecuencias da proba.				
13. Adecuación da proba de avaliación inicial, elaborada a partir dos estándares.				
14. Adecuación das pautas xerais establecidas para a avaliación continua: probas, traballos, etc.				
15. Adecuación dos exames, tendo en conta o valor de cada estándar.				
16. Adecuación dos programas de apoio, recuperación, etc. vinculados aos estándares.				
17. Adecuación das medidas específicas de atención ao alumnado con NEAE.				
18. Grao de desenvolvemento das actividades complementarias e extraescolares previstas.				

19. Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos.				
20. Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre os criterios de promoción.				
21. Adecuación do seguimento e da revisión da programación ao longo do curso.				
22. Contribución desde a materia ao plan de lectura do centro.				
23. Grao de integración das TIC no desenvolvemento da materia.				

ñ) ANEXO COVID_19

A COVID-19 provocou a aparición dunha pandemia a nivel global. A incidencia no noso país foi moi grande. Debido a que non se podía controlar esta pandemia , ao gran número de contaxiados e a imposibilidade do sistema sanitario de poder dar a atención precisa ás persoas afectadas, o 12 de marzo de 2019 o Presidente da Xunta de Galicia declarou o Estado de Emerxencia Sanitaria. Dous días despois, o 14 de marzo de 2019, o Presidente do Goberno declara o Estado de Alarma en todo o territorio español, sendo una das características o confinamento total das persoas no seu domicilio.

A educación pasou a ser online. Sendo en todo caso a orde en Galicia de repasar e reforzar os contidos dados ata o 12 de marzo.

1. Aprendizaxes imprescindibles non acadadas no curso 2019/2020.

LCB2.2.3. Elabora glosarios coas novas palabras.

LCB2.3.5. Iníciase na utilización do dicionario de xeito guiado.

LCB2.5.1. Consulta na biblioteca, de xeito guiado, diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información sobre temas do seu interese e necesarios para as súas tarefas de aula.

LCB4.1.2. Utiliza con corrección os tempos verbais: presente, pasado e futuro, ao producir textos orais e escritos.

LCB4.6.1. Compara aspectos (gráficos, sintácticos, léxicos) das linguas que coñece.

2. Plan de reforzo

No curso 2019/2020 , os contidos que quedaron por dar na área de Lingua Castelá foron moi poucos. A lingua trabállase en todas as áreas , é unha aprendizaxe continua. No mes de setembro daremos os contidos que non se puideron dar no 3º trimestre. Ademais repasaranse durante todo o curso integrándose coa aprendizaxe dos contidos do 4º curso.

3. Metodoloxía para a actividade lectiva

- **Presencial.** Este curso o alumnado ten que sentarse en mesas individuais mirando cara a diante. Para traballar os contidos orais e grupais , faremos actividades conxuntas, cada un no seu sitio, respectando as quendas e atendendo aos compañeiros/as. O resto das actividades se desenvolverán como nos cursos anteriores, os mestres/as explicarán a materia que corresponda, algunhas actividades faranse de maneira conxunta, o que axuda a afianzar a aprendizaxe e tamén a traballar os contidos orais. Outras tarefas as faranas de maneira individual na súa libreta e nas fichas feitas polo profesorado. Tamén levarán algunha tarefa para a casa para repasar e reforzar tanto os contidos novos como as aprendizaxes anteriores. As probas de avaliación realizaranse por escrito na aula ou no lugar habilitado para as mesmas. Terase sempre en conta o traballo diario e a actitude.

- **Semipresencial.** No caso de que a actividade pasase a ser semipresencial, intentarase dar as explicacións teóricas o día que estea o alumnado de maneira presencial, así será máis doado seguir a clase e prestar a atención que require a tarefa. Para as horas online, o alumnado realizará as actividades propostas polo profesorado e recibirán as explicacións complementarias que necesitasen, xa fose por unha plataforma de videoconferencia, por vídeo ou por escrito, na Aula Virtual ou mediante a web do centro. Dependerá da materia e tamén dos medios dos que dispoña o alumnado. As probas de avaliación realizaranse por escrito na aula ou no lugar habilitado en horario presencial. Terase en conta o traballo e actitude diaria.

- **Online.** Neste caso atopámonos con que hai unha parte do alumnado que non dispón de medios informáticos ou que ten problemas de conexión para poder seguir este tipo de aprendizaxe. Ademais disto, algúns rapaces e rapazas teñen que quedar cos avós/avoas ou outros familiares que non sempre teñen os coñecementos necesarios para manexar as plataformas dixitais. As explicacións teóricas daríamolas sempre que puidésemos, mediante clases virtuais, vídeos e explicacións escritas. Nas plataformas correspondentes atoparían este material, ademais de fichas, traballos e actividades dos libros e cadernos para poder realizar o traballo diario. Neste caso, a avaliación sería a través do traballo entregado polo alumnado, valorando a presentación (limpeza, claridade,...) das tarefas entregadas e o interese amosado.